

Dokument nr. 8:69

(2005-2006)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Bjørg Tørresdal og Jon Lilletun

Forslag fra stortingsrepresentantene Bjørg Tørresdal og Jon Lilletun om tiltak for barn som har sittet lenge i asylmottak

Til Stortinget

BAKGRUNN

Forslagsstillerne viser til Stortingets vedtak i Innst. S. nr. 210 (2003-2004), jf. Dokument nr. 8:50 (2003-2004). Vedtaket gikk ut på at barn og barnefamilier som hadde vært 3 år eller mer i asylmottak, hvorav minst 1 år etter at det var fattet et endelig avslag på asylsøknaden, skulle få vurdert saken på nytt med fokus på barnas situasjon. Dette var ikke et amnesti, men det ble sagt at sakene skulle gis en sjenerøs vurdering. Det ble presisert at dette skulle være et engangstilfelle. Det var en forutsetning at nødvendige tiltak skulle iverksettes, slik at det ikke på et senere tidspunkt ble behov for et tilsvarende vedtak.

Utlendingsdirektoratets (UDI) statistikk pr. 1. februar 2006, viser at det bodde 419 barn i asylmottak som fikk opprettet asylsak for mer enn tre år siden. 78 av disse barna har fått oppholdstillatelse, og venter på bosetting i en kommune. Av de resterende barna har 204 fått avslag på klagesak i Utlendingsnemnda (UNE). 96 barn har saken til ordinær klagebehandling i UNE.

Uavhengig av årsakene til lang oppholdstid i mottak har norske myndigheter et særskilt ansvar for å sikre barn de rettigheter som er nedfelt i norsk lov, blant annet gjennom implementeringen av FNs konvensjon for barns rettigheter. Å leve med en mangeårig uavklart situasjon rammer barn og unge sterkt. Barn i mottak blir frarøvet muligheten til å ha en god barndom, når asylprosessen tar lang tid. Deres barndom er "satt på vent". De vet ikke hvordan fremtiden

deres skal se ut, og de vet ikke hvilket land de skal bo i. Det er vanskelig å gi god skolegang og en god oppfølging av helseproblemer. Noen opplever det vanskelig å leve sammen med mange voksne som er i en psykisk svært presset situasjon. Det kan også være vanskelig å knytte seg til venner fordi de ikke vet om de må reise.

Mottakene skal være midlertidige botilbud, og er ikke lagt til rette for eller ment å være et bosted som barn og foreldre skal bo i over lang tid. Imidlertid viser det seg at mange barn og deres familier blir sittende i flere år på asylmottak, også etter at de har fått endelig avslag på sine søknader. Det er viktig å finne gode, varige løsninger som gjør at man ikke trenger midlertidige akuttordninger. Forslagsstillerne ser det som ønskelig at Regjeringen i den pågående prosessen inviterer til en bred og konstruktiv dialog med de politiske partiene, fagmiljø og organisasjoner, slik at man sammen kan bidra til å skape et system for bedre å ivareta disse barna i fremtiden.

Forslagsstillerne vil understreke behovet for å kutte ned på saksbehandlingstiden. Statsråd Bjarne Håkon Hanssen skriver i sitt svarbrev av 23. mars 2006 på skriftlig spørsmål fra Bjørg Tørresdal (KrF) til arbeids- og inkluderingsministeren (Dokument nr. 15, spørsmål nr. 604 (2005-2006)) at:

"...det er viktig å ha en kortest mulig saksbehandlingstid som likevel er forsvarlig og individuell. I tillegg må avslag følges opp med raske returer, og innvilgelser med raskere bosetting. En tverrdepartemental, hurtigarbeidende arbeidsgruppe skal vurdere ulike tiltak for å få ned oppholdstiden for barn og barnefamilier i mottak. Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Justisdepartementet og Utenriksdepartementet samarbeider også om et returprosjekt som skal gå bredt inn i returproblematikken både politi- og utlendingsmyndighetene står overfor på ulike nivåer."

Forslagsstillerne har tiltro til Regjeringens arbeid med å få effektive tiltak som vil redusere omfanget av saker der barn blir boende lenge i asylmottak, slik at det ikke blir behov for et nytt tilsvarende vedtak.

De barn som i dag har vært mer enn tre år i asylmottak, bør få muligheten til å få sakene sine vurdert på nytt, med utgangspunkt i barnas situasjon. Humanitære og menneskerettslige hensyn må avveies mot den restriktive linje norsk flyktning- og asylpolitikk føres etter, og opp mot hensynet til det enkelte menneskets faktiske livssituasjon, når situasjonen har vært problematisk i en årrekke.

Det er viktig å sørge for at et nytt engangsvedtak ikke fører til at foreldre spekulerer i lang saksbehandlingstid, og bruker barna sine som ankerfeste i Norge,

for selv å få opphold. Vi trenger derfor varige tiltak for å unngå dette.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen som et engangstilfelle gi de barnefamiliene som pr. i dag har vært i norske mottak i tre år eller lenger, mulighet til å få sakene sine grundig behandlet på nytt, med sterk presumpsjon om at oppholdstillatelse innvilges.

5. april 2006